

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza
w Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych**

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

**Матеріали X Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р.)**

**Луцьк
2025**

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 9 від 12 травня 2025 р.)

Рецензенти:

Нємець Л. М. – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Матвійчук Л. Ю. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали
С 90 Х Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. 215 с.

ISBN 978-617-8279-53-0

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на Х Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

ISBN 978-617-8279-53-0

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2025

© Колектив авторів, 2025

ГАЛУЗЕВІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНІВ

УДК 911.3:339.5(477+460)

Лажнік Володимир

lazhnik-vi@ukr.net

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ДИНАМІКА ТА СУЧАСНИЙ СТАН ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ІСПАНІЄЮ

У сучасних умовах під час російської агресії й складної геополітичної ситуації Україна змушена нарощувати свій зовнішньоекономічний потенціал співпраці з країнами – членами Європейського Союзу [3]. Важливого значення набуває розширення зовнішньоторговельного співробітництва з країнами-членами ЄС, які активно підтримують Україну й надають їй різноманітну допомогу в умовах широкомасштабної російської військової агресії. Серед них важливою для України є Іспанія як стратегічно важливий торговельний партнер, з яким Україна має тривалі зовнішньоторговельні відносини. Двостороннє торговельне співробітництво між обома країнами базується на міцній договірній основі, відповідно до Угоди про економічне та промислове співробітництво між Україною та Іспанією від 7 жовтня 1996 р. (діє з 12 квітня 2000 р.). Функціонує українсько-іспанська змішана міжурядова комісія з економічного і промислового співробітництва (діє від 2000 р.). 17 липня 2022 р. Торгові палати України та Іспанії в рамках онлайн бізнес-конференції «Україна та Іспанія: нові можливості для регіональної співпраці» уклали Меморандум про співпрацю та підтримку бізнесу. Згідно положень цього меморандуму передбачено створення українсько-іспанської Ділової ради (наразі перебуває на етапі формування), діяльність якої сприяла б активізації та розширенню ділового співробітництва між підприємцями обох країн. 10 вересня 2020 р. договірно-правову базу двосторонніх торговельно-економічних відносин розширено шляхом підписання Конвенції між Україною та Королівством Іспанія про уникнення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи та запобігання податковим ухиленням й уникненням та Угоди між Україною та Королівством Іспанія про співробітництво та взаємну допомогу у митних справах. Сторонами здійснюються внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання ними чинності. Тому актуальним завданням є здійснення аналізу динаміки та сучасного стану товарної торгівлі між Україною й Іспанією.

Динаміка та інтенсивність торговельно-економічних зв'язків України з Іспанією з початку ХХІ ст. до сьогодні була нестабільною через геополітичні, соціально-економічні, історичні й географічні передумови та фактори. Для двосторонніх зовнішньоторговельних відносин загалом характерна асиметрія та нестабільність при позитивній динаміці. Якщо Іспанія для України нині є одним із головних торговельних партнерів, то Україна в іспанській зовнішній торгівлі не відноситься до провідних країн, адже зовнішня торгівля цієї країни зорієнтована на ЄС та економічно розвинені країни світу. Якщо в 2017 р. частка Іспанії в загальному товарообороті України з країнами світу становила 2,0 %, а в передвоєнному 2021 р. – 1,9 %, то в 2024 р. Іспанія стала одним із найбільших торговельних партнерів України серед країн світу (із питомою

вагою 2,2 % від загального обсягу товарообороту). Перед початком російського широкомасштабного вторгнення частка Іспанії у 2021 р. в географічній структурі експорту українських товарів до країн світу становила 2,46 %, а в 2024 р. вона різко зросла до 6,9 % й Іспанія зайняла 2-ге місце серед країн світу після Польщі. Водночас частка Іспанії в географічній структурі імпорту товарів залишається ще невеликою (у 2021 р. – 1,34 %, а в 2024 р. – 1,21 %). У 2024 р. Іспанія за обсягами імпорту товарів до України займала 18-те місце серед країн світу [1].

Зовнішньоторговельний оборот товарної торгівлі між Україною та Іспанією з початку XXI ст. постійно збільшувався до світової економічної кризи 2008–2009 рр. Після спаду в період світової економічної кризи загальні обсяги зовнішньої торгівлі товарами між Україною та Іспанією збільшувалися в 2010–2012 р., а потім у 2013–2015 рр. зменшилися до 1,484 млрд дол. США в 2015 р. [1]. В наступні роки, незважаючи на незавершеність процесів реформування української економіки, її кризовий стан, спричинений політичною нестабільністю, анексією Криму, початком військових дій на Сході України товарооборот між обома країнами нарощувався до 2019 р., досягнувши 2,345 млрд дол. США (рис. 1). Проте в 2020 р. у зв'язку з пандемією коронавірусу товарооборот торгівлі товарами зменшився до 1,985 млрд дол. США. У 2021 р. знову відбулося зростання товарообороту товарами, однак із початком російської агресії в лютому 2022 р. товарооборот зменшився до 2,275 млрд дол. США. В умовах широкомасштабної російської агресії в 2023–2024 рр. відбулося нарощування обсягів двосторонньої товарної торгівлі до 3,717 млрд дол. США за рахунок різкого збільшення експорту українських товарів до Іспанії при стабільному обсязі імпорту іспанських товарів до України. Такі обсяги товарообороту в 2024 р. є найбільшими показниками за всі роки українсько-іспанського торговельного співробітництва. Це свідчить про активізацію українсько-іспанських торговельних відносин, започатковану реалізацією положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, та домінуванням торгівлі товарами у торговельного обороті України з Іспанією.

Отже, протягом 2011–2024 рр. динаміка двосторонньої зовнішньої торгівлі товарами між обома країнами була нестійкою із загальною тенденцією до збільшення обсягів товарної торгівлі. Її тренд можна описати поліноміальною моделлю четвертої степені при досить високому коефіцієнті детермінації ($R^2 = 0,82$) (рис. 1). Це вказує на вплив декількох груп факторів (геополітичних, економічних, соціальних, військових та інших) на формування динаміки двосторонньої торгівлі товарами між країнами.

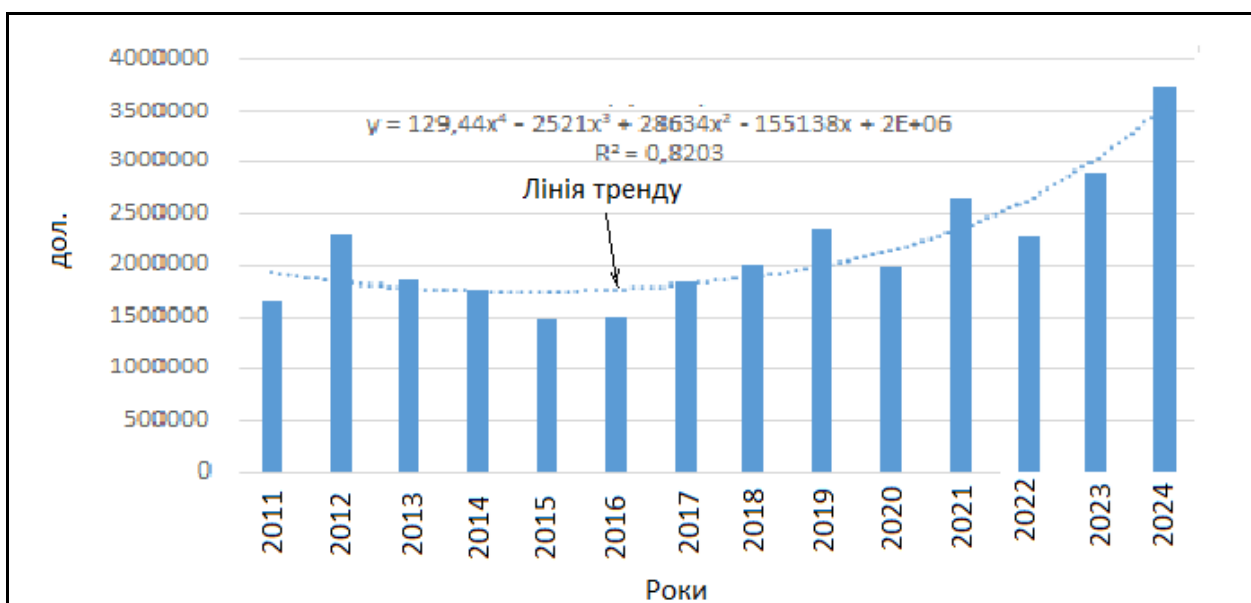

Рис. 1. Динаміка товарообороту між Україною й Іспанією в 2011–2024 рр.

У двосторонній торгівлі товарами за результатами 2024 р. обсяг експорту українських товарів до Іспанії склав 2863,5 млн дол. США, що на 42,6 % більше, порівняно з 2023 р. Таке збільшення обсягів експорту товарів пов'язане з переорієнтацією шляхів морської торгівлі на глибоководні чорноморські порти України та зростанням обсягів поставок української сільськогосподарської продукції в Іспанію. У товарній структурі українського експорту до Іспанії в 2024 р. різко домінують сільськогосподарські товари з невисокою доданою вартістю (рис. 2).

Товарна структура експорту українських товарів до Іспанії в останні роки зазнала помітних змін. Зокрема, в 2024 р. відносно 2023 р. відбулося збільшення експорту по деяких товарних позиціях, особливо це стосується зернових культур (збільшення на 34,7 %). Особливо зросли обсяги постачання таких зернових культур, як пшениця й кукурудза. Водночас відбулося також збільшення частки важливих стратегічних товарів (наприклад, мідь та вироби з неї в 19,4 рази, вата – в 28 разів, порох і вибухові речовини – в 13,6 разів) [2]. Продовжилося збільшення експорту українських продуктів харчування та сировини до Іспанії, що відображає зростаючий попит на ці товари на іспанському ринку. У 2024 р. відносно 2023 р. зменшився експорт таких українських товарів до Іспанії, як чорні метали (на -80,6 %), органічні хімічні сполуки (на -78,3 %), добрива (на -60,4 %), електричні машини (на -17,3 %), деревина і вироби з неї (на -11,4 %) та деякі інші товари [2].

Рис. 2. Товарна структура експорту товарів із України в Іспанію в 2024 р.

В останні роки динаміка імпорту іспанських товарів до України мала тенденцію до зростання. Її тренд протягом 2011–2024 рр. можна також описати поліноміальною моделлю четвертої степені при середньому коефіцієнті детермінації ($R^2 = 0,54$). Якщо в 2015 р. загальний обсяг імпорту товарів із Іспанії до України становив 440,8 млн дол. США, то у 2024 р. він становив 853,5 млн дол. США, проте не досягнув довоєнного показника 2021 р. (975,9 млн дол. США).

Водночас, товарна структура імпорту України до Іспанії в умовах військового стану суттєво змінилася відносно попередніх років [4]. У 2024 р. найбільшу частку румунського імпорту до України складали технологічні товари з високою доданою вартістю і високим рівнем диверсифікованості. Основними товарами, що імпортувалися з Іспанії до України у 2024 р., були [4]: інші товари різного призначення (23,5 %), фармацевтична продукція (13,6 %), реактори ядерні, котли, машини (6,7 %), різноманітна хімічна продукція (6,3 %), засоби наземного транспорту крім залізничного (6,2 %), їстівні плоди та горіхи (4,9 %) та інші товари (рис. 3).

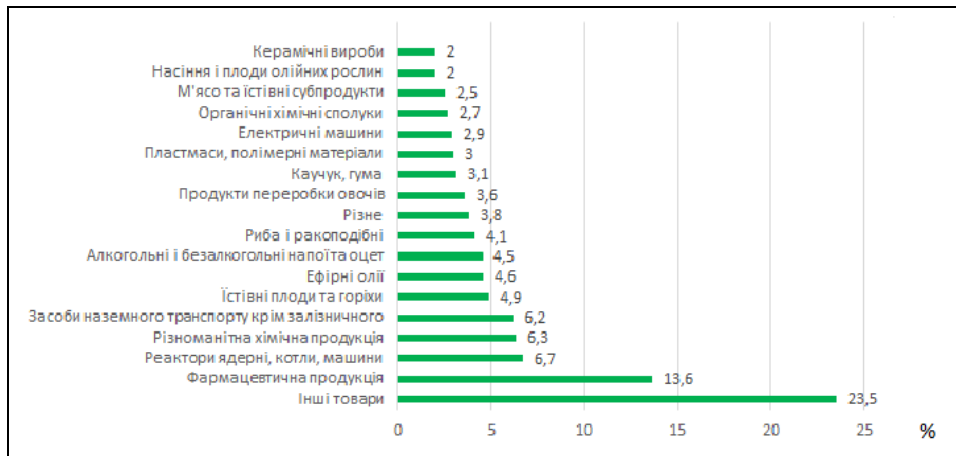

Рис. 3. Товарна структура імпорту іспанських товарів в Україну в 2024 р.

Помітною рисою товарних експортно-імпортних операцій між обома країнами у 2011–2024 рр. було те, що зберігалось позитивне сальдо для України у двосторонній торгівлі товарами після світової економічної кризи. Найгірша ситуація за досліджуваний період склалася у 2013 р., коли воно складало 124,3 млн дол. США. У наступні роки воно було нестабільним, проте позитивним для України й у 2024 р. досягло максимального показника в 2,01 млрд дол. [2]. Це відбулося через різке збільшення обсягів експорту при зменшенні темпів росту імпорту.

У географічній структурі зовнішньої торгівлі товарами між регіонами України та Іспанією наявна значна просторова диференціація й велика варіативність у величинах торговельного товарообороту, експорту та імпорту товарів [4]. Диспропорції розвитку українсько-іспанського міжрегіонального співробітництва відображаються в помітній асиметрії параметрів зовнішньоекономічної діяльності в торговельному співробітництві обох країн. Це проявляється, передусім, у залученні до торговельного обміну товарами переважно високорозвинених в економічному відношенні регіонів України, низькій інвестиційній активності, неефективній структурі експорту українських регіонів, а також російською окупацією південних і східних регіонів України. Тому міждержавна торгівля товарами в розрізі регіонів України потребує окремого детального розгляду.

Іспанія є одним із найбільших торговельних партнерів для високорозвинених регіонів України, тоді як в інших регіонах спостерігається значно нижчий рівень торговельного співробітництва з іспанськими торговельними партнерами. Так, за даними територіальних органів Державної служби статистики України, найбільший обсяг товарного торговельного обороту у 2024 р. припадає на м. Київ (1646,2 млн дол. США). Дещо менші обсяги товарообороту з Іспанією мали Дніпропетровська, Київська, Львівська, Вінницька, Миколаївська, Одеська, Полтавська та Чернігівська області. Найменші обсяги торговельного обороту товарами з Іспанією у 2024 р. мали Луганська (15,6 тис. дол. США), Херсонська (346 тис. дол. США) та Донецька (11,3 млн дол. США) області через тимчасову російську окупацію частин їхніх територій [2].

Регіональна структура українського експорту до Іспанії також дуже диференційована. Лідерами серед українських регіонів у 2024 р. були: м. Київ (1163 млн дол. США), Дніпропетровська, Одеська, Полтавська, Миколаївська, Вінницька, Чернігівська та Київська області. Найбільші обсяги імпорту іспанських товарів у 2024 р. надійшли в м. Київ, Дніпропетровську, Київську, Львівську, Одеську та Волинську області. Водночас Херсонська, Луганська та Донецька області отримали незначні обсяги іспанських товарів через російську окупацію цих регіонів.

Отже, в товарній торгівлі регіонів України з Іспанією наявна значна просторова асиметрія, оскільки Іспанія не має значної залежності від торгівлі з Україною через її зовнішньоторговельну орієнтацію на країни ЄС та високорозвинуті держави світу. В співробітництві між українськими областями та іспанськими регіонами непропорційність товарообміну знижує рівень реалізації економічного потенціалу багатьох українських регіонів і створює низку проблем, пов'язаних з ефективністю використання наявних природних, виробничих і трудових ресурсів. В умовах військової російської агресії водночас Україна має сильну експортну залежність від постачання товарів на іспанський ринок, що зумовило переміщення Іспанії в 2024 р. на 2-гу позицію серед країн світу, куди нині експортуються українські товари, особливо сільськогосподарського виробництва. Тому Україна зацікавлена у збільшенні обсягів зовнішньоторговельних зв'язків із Іспанією, у тому числі й на регіональному рівні [4].

Ускладнення економічної ситуації в Україні останніми роками зумовлює необхідність покращення координації дій України та Іспанії щодо диверсифікації товарних поставок. Активізація міжрегіональних зв'язків зумовить збільшення обсягів зовнішньоторговельних потоків між обома країнами у майбутньому. Аналіз товарного торговельного співробітництва між Україною та Іспанією показує, що, незважаючи на зовнішні виклики, торговельно-економічні відносини продовжують розвиватися. Це свідчить про сильні та стійкі зв'язки між двома країнами та їхню здатність адаптуватися до мінливих умов світової економіки.

Список використаних джерел: 1. Зовнішньоекономічна діяльність. Географічна структура зовнішньої торгівлі України товарами. *Державна служба статистики України*. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> 2. Країни за товарною структурою зовнішньої торгівлі. *Державна служба статистики України*. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/index.html> 3. Маруняк Є. О., Лажнік В. Й., Пугач С. О. Просторова диференціація товарної торгівлі України з країнами ЄС. *Укр. геогр. журн.* 2023. № 2. С. 13–24. DOI: <https://doi.org/10.15407/ugz2023.02.013> 4. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Королівством Іспанія. *Посольство України в Королівстві Іспанія*. URL: <https://spain.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/170-torgovelyno-jekonomichne-spivrobitnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-ispaniyeju/torgivlya-ta-investici>

УДК 911.3

Грицевич Володимир

gvsmgs@gmail.com

Наукове товариство імені Тараса Шевченка, м. Львів

МЕТОДИКА МЕТРИЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ РЕГІОНІВ ІЗ МЕТОЮ ОЦІНКИ ЇХ ПОТЕНЦІАЛІВ

Оцінювання соціально-економічного потенціалу регіону є комплексним завданням, яке включає вирішення низки задач, застосування набору методів і врахування різних істотних факторів.

При суспільно-географічному підході слід врахувати, що сам досліджуваний регіон складається з територіальних елементів, які характеризуються різною комбінацією ресурсів, різною щільністю їхнього потенціалу та різним обсягом потенціалу. Будемо ставити питання про оцінку потенціалу регіону через об'єднаний (у тому числі сумарний) потенціал його ресурсів та елементів.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РЕГІОНІВ

Пугач Сергій	Територіальні аспекти дослідження соціальних інтернет-мереж	3
Дронова Олена	Екологічний слід як маркер екологічної та економічної безпеки	5
Нємець Олексій	Socio-geographical aspects of the evolution of the creative economy	9
Влах Мирослава	Географічне назовництво й геополітика	13
Овчаренко Гліб, Сегіда Катерина Криволапов Валерій	Про різноманіття визначення та суть ідентичності як ресурсу для розвитку регіонів	17
Маковецька Лариса	Обґрунтування методики суспільно-географічного аналізу людського капіталу	19
Потапова Алла	Соціально-економічний розвиток територій у науково-теоретичному контексті формування освітніх програм вищих навчальних закладів	22
	Зниклі села Волинської області	25

ГАЛУЗЕВІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНІВ

Лажнік Володимир	Динаміка та сучасний стан зовнішньої торгівлі товарами між Україною та Іспанією	27
Грицевич Володимир	Методика метризації соціально-економічного стану регіонів із метою оцінки їх потенціалів	31
Pohrebskyi Taras	The Development of Greenfield Projects in the World	33
Pohrebskyi Taras	The Involvement of Greenfield Lands in Ukrainian Post-War Reconstruction	35
Слащук Андрій	Оцінка сучасного стану демографічного розвитку міста Луцька (2001–2024 роки)	37
Сук Олена, Залуська Марія, Поручинський Володимир Яроменко Оксана	Розвиток міських агломерацій України в умовах децентралізації	38
Волков Денис, Ключко Людмила Гаєріков Артем, Телебєнєва Євгенія Кощук Ольга	Житлове господарство Рівненщини: суспільно-географічний аспект	40
	Стан і перспективи розвитку роздрібної торгівлі Харківської області	42
	Територіальні особливості виробництва кукурудзи в Україні	46
	Проблеми та перспективи розвитку галузей рослинництва Рівненської області	50
Сосницька Ярослава	Агрокластери як інноваційна форма розвитку агробізнесу в Україні	53

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Гукалова Ірина	Пріоритети просторового планування ЄС та їх сприйняття в Україні в умовах війни	56
Палеха Юрій, Маслова Марія	Функціональне зонування як інструмент регулювання просторового розвитку територіальних громад і населених пунктів	58
Ходико Дмитро	Оцінка ступеня поляризації розвитку регіонів та громад із використанням тесту Ешмана	60
Сегіда Катерина, Чехов Сергій	Теоретичні аспекти використання гравітаційної моделі Хаффа для оптимізації просторової структури системи споруд цивільного захисту населення м. Харкова	63
Хоменко Діана	Просторові та перцепційні трансформації прифронтових міст на прикладі Лиману Донецької області	67
Омельченко Наталя	Післявоєнне відновлення слабоурбанізованих територій (на прикладі Херсонської області)	70
Кравченко Катерина	До питання теоретичних та прикладних досліджень міських агломерацій	73
Нікон Ольга	Проблеми та перспективи використання перцепційного підходу при вдосконаленні міських просторів	77
Маляренко Костянтин	До питання стійкості економічного потенціалу регіону	80
Бобир Владислав	Ідентичність міста у цифровому просторі: потенціал впровадження регіонального домену .kyiv	83
Кравченко Катерина	Модель реалізації функцій міської агломерації: теоретико-методологічні засади та стратегічні орієнтири	85
Колосов Сергій, Телебєнєва Євгенія	Вплив війни на експортний потенціал України	91
Сябренко Олег	Відновлювана енергетика у розвитку регіонів України: стратегічні орієнтири	94
Маковецька Лариса, Баранчук Фаїна	Виклики міжмуніципального співробітництва в сучасних умовах (на матеріалах Луцької міської територіальної громади)	95
Слащук Андрій, Трофимчук Денис	Соціально-економічні чинники розвитку міста Луцька впродовж 1991–2024 років	97

РЕГІОНАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Жаронкін Валентин	Міграційні стратегії українських ромів у країнах Європи	99
Перевозник Анастасія, Мандрик Ірина	Проблеми внутрішньо переміщених осіб в Україні в умовах війни	100
Венгрин Дар'я	До питання вимушених міграцій українців як чинника зміни розселенської структури (на прикладі країн ЄС)	103

Думнов Олександр	Особливості запровадження інституційного підходу в регулюванні ринку праці	105
Залуська Марія	Освітні та трудові виклики для українських біженців за кордоном	108
Сук Олена	Вплив збройних конфліктів на динаміку вимушеної міграції	109
Сук Олена, Залуська Марія, Музичук Юрій, Слащук Андрій	Міграція молоді з України: основні причини	111

ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ТА РЕСУРСИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Khilchevskiy Valentyn, Hou Jingyao, Zabokrytska Myroslava	China's water resources: status, use and management	113
Тарасюк Ніна, Малащук Петро Павловська Тетяна	Зміна температури повітря в Україні: причини та наслідки	117
	Багаторічна (1974–2023 рр.) динаміка місячних сум опадів на метеостанції Луцьк (Волинська область, Україна)	119
Карпюк Зоя, Чижевська Лариса, Качаровський Роман, Чижевський Тадеуш	Природоохоронні об'єкти басейну річки Полонка	123
Щесюк Єлизавета, Стельмах Валентина	Аналіз гідрологічних особливостей річки Інгулець	126

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ

Смирнов Ігор, Любіцева Ольга	Гендерний чинник у геополітичній, суспільно-господарській та культурно-освітній сферах Гетьманщини (туристичний контекст)	130
Smyrnov Ihor, Lyubitseva Olha	Polskie nekropolie w Polsce i w Ukrainie jako zasoby turystyczne i czynnik rozwoju ukraińsko-polskiej turystyki po wojnie	135
Ільїн Леонід	Регіональний розвиток туризму: програмно-цільовий аспект	144
Стешенко Леся, Савченко Ірина Гоцька Владислава, Гринюк Діана	Основні тенденції гейміфікації туризму	147
	Інстаграмність як фактор розвитку рекреаційно-туристських ресурсів: просторовий аналіз українських дестинацій	150
Майстер Андрій, Куницький Михайло Смик Оксана	Проблема овертуризму в країнах Європи	153
	Гастрономічний туризм: роль закладів харчування у формуванні туристичного досвіду	156
		211

Джаман Ярослав	Народні доми – важливий ресурс і чинник розвитку етнічного туризму (на прикладі міста Чернівці)	158
Питуляк Мирослава, Питуляк Микола Похила Юрій, Поплавська Інна Ільїна Ольга	Рекреаційно-оздоровчі ліси Хустського ЛДГ: сучасний стан та використання	159
	Малі міста Тернопільської області як об'єкти туристичної активності	162
	Геопросторовий аналіз, типізація й можливості застосування озерних сапропелів Рівненської області у санаторно-курортному господарстві	165
Зінчук Борис, Новосад Оксана Єрко Ірина, Мельник Надія, Качаровський Роман, Яцуняк Віктор Гоц Тетяна, Потапова Алла Потапова Алла, Семенюк Роман	Туристсько-рекреаційний потенціал Ковельського району: ресурси, можливості, перспективи	169
	Музейні установи Ковельського району Волинської області як елементи індустрії гостинності	171
	Туристичний потенціал Львівської області	174
	Екотуризм як один із перспективних напрямів розвитку територіальних громад	178

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІЦІ

Маковецька Лариса, Назарук Назар	Географічні компетентності краєзнавчих досліджень транспортної системи у шкільному курсі географії	180
Мельник Іванна, Ткачук Надія Озюк Уляна, Ткачук Надія	Використання веб-сервісу Google Maps на уроках географії	182
	Можливості використання Liveworksheets на уроках географії в умовах дистанційного навчання	184
Ткачук Надія, Тарасюк Злата Ткачук Надія	Поняття гейміфікації в освітньому процесі з географії: сутність, цілі та основні принципи	186
	Теоретичні засади моделювання дистанційного уроку географії	187
Мандрик Ірина Мандрик Ірина, Мичка Ірина	Система підготовки вчителя географії в Польщі ...	189
	Особливості використання компетентнісно орієнтованих завдань у шкільному курсі географії	192
Кулик Катерина, Потапова Алла Яресько Анна, Ткачук Надія Мельничук Максим, Лажнік Володимир Дубич Богдан, Потапова Алла Кошляцький Дмитро, Ткачук Надія	Використання електронних ресурсів для перевірки знань учнів на уроках географії	193
	Використання інтерактивних методів при вивченні загальної географії у 6 класі	194
	Особливості використання картографічного складника в шкільному курсі географії	197
	Проблеми використання штучного інтелекту учнями у закладах загальної середньої освіти	199
	Курс географії як складник шкільної медіаосвіти	200

**Поручинська Ірина,
Стельмашук Назар,
Скороход Орест
Куцевич Артур,
Поручинська Ірина
Кужель Ілля,
Мужичок Юрій**

Використання віртуальних дошок в освітньому процесі	203
Використання навчального відео на уроках географії	204
Використання інформаційно-комунікаційних технологій у позаурочний час	205

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р.)
(українською, англійською, польською мовами)

Друкується в авторській редакції.

Відповідальність за зміст публікацій
та достовірність даних несуть автори

Верстка: *В. Й. Лажнік*
Коректура: *С. О. Пугач*
Обкладинка: *Н. Бринчук*

Підписано до друку 14.05.2025 р. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 17,61. Зам. 210. Тираж 100.
Папір офсетний. Гарнітура Arial. Друк цифровий.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.
Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали
С 90 Х Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за ред. Ю. М.
Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р. Луцьк : ФОП
Мажула Ю. М., 2025. 215 с.

ISBN 978-617-8279-53-0

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на Х Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

УДК 911.3.30/33(082)